

Årsmøte Rogaland Sau og Geit 15-16 Februar 2019

Scandic Stavanger, Forus

Fredag 15. Januar

Møtestart kl 13.00

Møteleiar: Sigmund Skjæveland

Velkommen ved Sør Jæren Sau og Geit, Elin Fuglestad og ordførar i Hå Kommune, Jonas Skrettingland

Elin Fuglestad ønska velkommen til årsmøte på vegne av Sør Jæren Sau og Geit og fortalte om aktiviteten i lokallaget. Medlemsmassen er aukande og laget har pr dags dato 168 medlem fordelt i alle aldrar og på begge kjønn. Laget er kjend for sitt gode miljø og varierte aktiviteter. Blant anna vart det fremja eit godt gjetarhundmiljø.

Ordførar i Hå, Jonas Skrettingland, presenterte kommunen som ein stolt husdyrkommune og fortalte om kommunen sitt fokus på miljø og reiseliv. Det er ein breidde i næringslivet i Hå, der landbruket og sauene har ein sentral og viktig plass. Skrettingland ønskte lukke til med årsmøte.

Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste vart einstemmig godkjent

Val av to personar til å skrive under møtebok

Gro Håland, Gjesdal og Tor Bjarne Flesjå, Finnøy vart valde til å skrive under møtebok

Opprop

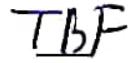
Opprop ved Alf Dybing, Vikedal/Imsland møtte ikkje med representant

Innleiing ved leiar i RSG – Håvard Helgeland

Helgeland innleia med å beskrive 2018 som eit krevjande år i sauennæringa. Tørr beitesesong og overskot av sau- og lammekjøt gav økonomiske og driftsmessige utfordringar for sauebonden.

Sign

Sign

Sign

2019 ser midlertidig ut til å komme i underskot av lammekjøt, medan prognosene for sau ser ut til å bli lik. Jordbruksforhandlingane dei siste åra har ikkje bidrege til lønsauke for sauebonden, tvert imot har denne gått ned. Snitt årsløn ligg på 160 000 kr, noko som er dårleg distriktpolitikk. Oppfordra alle lokallag til å sende inn gode innspel til årets jordbruksforhandling, og spesielt tenke alternativ til produksjonsdrivande tiltak.

Uttak av jerv i Rogaland sine beiteområde er svært positivt for næringa, ein stor takk til dei som bidreg i dette arbeidet.

Smittevern må takast på alvor! Tenk smitteførebyggjing i alle aktivitetar der sau og sauehalderar møtes, også ved kjøp og sal.

Avlsarbeidet er i oppstartsfasen av Genomisk seleksjon. Dette er eit spanande og stort framsteg innan norsk saueavl. Væreringane gjer godt og viktig arbeid, og det må arbeidast for spreiing av avlsmaterialet gjennom sal av indeksværer til bruksbuskapar.

RSG opplever god dialog og godt samarbeid med gjetarhundlaget. Det er ønskjeleg med endå breiare infrmajonsstraum mellom gjetarhundlaget i fylket og RSG.

Medlemsverving er viktig! Det vil vera positivt å kunne representere mange i næringa, når ein til dømes skal sende inn innspel til jordbruksforhandlingane.

RSG må ha som visjon å skape gode årsverk på sau, for å sikre framtidig drift.

Håvard Helgeland avslutta med å oppfordre til framsnakke eiga næring, og ønskje om eit godt årsmøte.

Kommentarar:

- Dagfinn Birkeland, Sauda: Utrykte frustrasjon over at sauekjøtet ikkje er tilgjengeleg i butikkane.
- Stian Espedal, Nortura: Naudsynt med produktutvikling for å få sauen ut i marknaden, men det er tungt å selgja sau. Fårikålens dag er bla for tidleg på hausten. Kjedemakta bidreg til tomme butikkhyller. Viktig å gjera seg robuste ifht dyrevernsaktivistar. Viktig med framsnakking
- Håvard Helgeland, RSG. Korleis jobber slakteria med salet av lam/sauekjøt opp mot andre kjøtgrupper?
- Tore Oftedal, Fatland: Slakteria har ansvar for alle dyreslag, både ovanfor produsentar og kundar. Jobber hardt for å sau og lam ut i marknaden. Fatland opplever vekst på salet av sauekjøt.
- Egil Svela: Sauen får ufortjent skyld som klimaversting
- Knut Thunheim: Refererte til innspel på leiarmøte, der han oppfordra sauebønder om å ta sau i retur til eige forbruk
- Arne Berge, Time: Næringsa må jobbe betre med innspel til jordbruksforhandlingane. Det er viktig å sette seg inn i marknadsregulering og klimagassutslepp

SS
Sign

GH
Sign

TBF
Sign

- Erik Ravndal, Gjesdal: Lokallaget mister medlemmer, delvis pga fakturering. Ønskjer å møte mattilsynet. Økonomien i lokallaget er redusert, delvis pga høg utbetaling av revapremie. Det er store kostnader knytt til rev, er det mogleg å få overføring frå RSG?
- Jan Helge Havsø, Egersund: RSG må vise igjen i det politiske miljøet, mtp gjerdeplikter i friluftsområde. Må vera tydelege på kva ein meiner om båndtvang og turstier i utmark der det er beitedyr.
- Stian Espedal, Nortura: Nortura legg ned mykje ressurser i marknadsføring. Frosne lam går til kvardagslam, men det er utfordringar at nokre få sau har därleg smak. God erfaring av eksport av sau til Asia.
- Tore Oftedal, Fatland: Fatland ønsker sau ut av reguleringsordninga, for å kunne redusere omsetningsavgifta på lam, og for å tvinge sau ut i marknaden.

Årsmelding 2018

Kjell Åge Tersen gjekk gjennom årsmeldinga til Rogaland Sau og Geit, og kom med følgjande merknader:

Endring s 7, «Styret i Sau og Geit 2017» endres til «Styret i Sau og Geit 2018»

Kommentarar:

- Jan Helge Havsø, Egersund: Skrøytte over god årsmelding. La fram ønskje om å å premiere lokallaga som organiserer kåringssjå. Utfordra RSG til å utarbeide innmeldingsskjema for nye medlem til å ha på stand

Årsmelding med endring vart einstemmig godkjent

Rekneskap for 2018 og budsjett for 2019

Alf Dybing gjekk gjennom rekneskapet, og la til følgjande endring:

«Kåring/Avl sum kr 23 4526,- endres til kr 22 7026,- (-7 500,-) og same sum plasseres til godtgjersle tillitsvalgte (+7 500,-)»

Kommentarar:

- Sveinung Skjerahaug, Suldal: Kva er årsaka til tvangsmult i forbindelse med manglande a-melding? Bad om utgreiling av rovdyrfondet og revapremie
- Arne berge, Time: er det mogleg å få betre rente ?
- Jan Helge Havsø, Egersund: Kvifor er ikkje kåringane i balanse? Korleis er kostnadane knytt til heimekåring i forhold til kåringssjå?

SS
Sign

611
Sign

TBF
Sign

- Arnhild Skjørestad, Kåringsansvarleg: Det er satt inn tiltak for å redusere kåringsutgiftene ved bla auka kåringsavgift. Det er ikkje mogleg å få til kåringssjå alle plasser, mtp smitteførebyggjing.
- Egil Svela: Revakonto burde stå spesifisert i rekneskapen
- Alf Dybing, RSG: Det er gjort eit arbeid for å heve renta. Midler avsatt i rovdyrfondet er kome inn i form av tiggepengar frå ulike aktørar som ønska å bidra. Det er trådt i kraft ei endring i utbetaling av revapremie, der skotsåret er gjeldane fram til 31.12 med utbetaling i januar året etter.

Rekneskap for 2018 vart einstemmig godkjent

RSG budsjetterer med eit lite underskot, hovedsakleg pga kostnader knytt til NM i saueklypping som skal arrangerast i Rogaland 2019

- Erik Ravndal, Gjesdal: Forslag om å auke støtte til revepremie med 50 000.
- Jan Helge Havsø, Egersund: Forslag om at lokallag som gjennomfører kåringssjå får utbetalt kr 3000,- til laget
- Torbjørn Nordmark, Suldal: Forslag om å auke budsjettet til revapremie til kr 150 000,- og opprette eit tak for premie pr rev.
- Arne Berge, Time: Kva type kostnader er knytt til posten «kåring/avl» på kr 230 000,- ? Ønskjer ikkje å støtte forslaget om å premiere gjennomførte kåringssjå
- Jan Helge Havsø, Egersund: Må samarbeide med andre aktørar, som for eksempel Bondelaget, for å premiere felling av rev
- Alf Dybing: Kostnadene innan kåring og avl går til oppdatering/kurs, kjøregodtgjersle og anna utgifter knytt til kåringsdommerane. Vil diskutere forslaget om å innføre tak i revepremie

Avstimming:

Jan Helge Havsø, Egersund: «Premiere lokallag som gjennomfører kåringssjå med kr 3000,-«

10 stemmer og falt

Torbjørn Nordmark, Suldal: «Auke posten til revapremie i budsjettet til kr 150 000, og innføre tak på kr 200,- premie pr rev»

44 stemmer og fleirtal

Budsjett for 2019 , med endring fra Torbjørn Nordmark, Suldal, vart einstemmig vedteke

SS
Sign

GH
Sign

TBF
Sign

Innkomne saker

Innan fristen var det kome inn ei sak frå Time Sau og Geit. Saka omhandlar hus til sau utanom beitesesong. I Rogaland er det forhold som gjer det mogleg å ha beitedyr i beiteområder utanfor den gitte perioden 1.5-1.11. Mattilsynet har vitja omlag 30 buskapar for å ettersjå at beitedyr vert haldne innomhus i tråd med regelverket.

Styret i RSG hadde utarbeida forslag til vedtak i den såkalla «beitesaka», og ønskjer å koma i dialog med mattilsynet for å legge fram næringa sine synspunkter. Det er ønskjeleg å finne ei ny løysing som er meir i tråd med det som sauehalderar flest opplever som teneleg drift, både for sau og beiteområde/utmark

Forslag frå Rogaland Sau og Geit:

«Årsmøtet i Rogaland Sau og Geit ser at regelverket når det gjelder tilgang for hus for småfe som går på beite i perioden fra 1.november til 1. mai, blir tolka av mattilsynet på ein måte som ikkje er tilpassa sauebøndene i Rogaland.

Regelverket må være slik at når værforholda er gode kan det være rett at dyra får være ute døgnet rundt. Dyrevernsmessig vil også dette være rett.

Rogaland Sau og Geit vil derfor be om eit møte med mattilsynet om tolking av reglane.

Om nødvendig vil ein be om at reglane for hold av småfe i perioden 1.november til 1.mai blir endra.»

Forslaget til RSG vart einstemmig vedteke

«Korleis gjere kvarandre gode» ved håndballtrener Nærø Idrettslag, Rune Haugseng

Rune Haugseng halde eit tankevekkjande og motiverande føredrag om det å bygge lag og gjera kvarandre gode. Haugseng gjorde noko som ikkje er gjort før innan handballidretten, korkje på Nærø eller nasjonalt nivå. Ein langsigktig plan for 22 10-åringsgutar rusta laget til å nå nye høgder innan idretten. Haugseng utfordra årsmøtet til å trekke parallellear mellom sitt eksempel og sauenværinga. Det å vera nytenkjande og ha ein langsigktig plan med det ein driv med er avgjerande for eit godt resultat. Det er også viktig å gjera seg sjølv attraktive, og få folk utanfrå å bli nyfikne på det ein driv med! Utsagnet «me gjer det slik, for slik har me alltid gjort det» hadde ei sentral rolle i heile føredraget til Haugseng.

Nytt frå Fylkesmannen, Geir Skadberg

Det er pr dags dato omlag 200 000 vinterføra sau i Rogaland. 2500 gardsbruk driv med sau, og dersom det er to personar involvert på sauebruket, utgjer dette ein medels kommune i storleik. Det må og skal vera fokus på god dyrevelferd på sauebruka i Rogaland. 1 % av

SS
Sign

GH
Sign

TBT
Sign

suaebruka betyr 25 gardsbruk , 4 % = 100 bruk. Tenk at 4 % av næringa vert råka av uønska hendelsar av ulik art- da er det snakk om ei stor gruppe menneske. Skadberg orienterte om dyrevelferdsparametane som er gjeldande i utbetalinga av produksjonstilskot: Varsellampe dersom det vert slakta mindre enn 0,9 lam pr sau, stor grad av gjelldyr og slaktevekt under 13 kg. Utfordra RSG til å alltid tenke at sau er profesjon. Det er litt for mange sauebruk med advarsler i denne samanhengen. Skadberg oppfordra til å passe på kvarandre. Minna om beitetlagssamling våren 2019. Innovasjon Norge har penger i potten til generasjonsskifte. Fylkesmannen i Rogaland har ønska ei mentor-ordning i mattilsynet, der mentor er ute i praksis på sauebruk for å bygge kunnskap i dagleg drift og stell. Ved generasjonsskifte skal neste generasjon ta kurs innan dyrehelse ila første driftsår som følge av ny forskrift 1.7.19. Skadberg oppfordra RSG i samarbeid med slakteria om å samarbeide om dyrehelse-kurs.

Kommentarar:

- Håvard Helgeland, RSG: Ønskja at Fylkesmannen held seg orientert, og gjer seg ei meinings om den aukande konflikten mellom beitedyr og jaktressurser.

«Natur og viltforvaltning» ved Cathrine Stabel Eltervåg

Eltervåg orienterte om fordelinga av ansvarsområder hjå fylkeskommune og fylkesmann når det gjeld rovviltforvaltningen, og rolla til den enkelte i dette. Her er det ei todelt målsetting om å både ha eit levande beitemiljø og god rovviltforvalting. Noreg er delt inn i 8 rovvilt-regionar, der kvar region har ansvar frå å oppretthalde rovdyrbestanden som er bestemt for den enkelte regionen. Rogaland er ein del av region 1, Vest norge, som det einaste området med prioritert beitelandskap i heile fylket. Det betyr at det er låg terskel for rovdyrfelling ved skade påført husdyr på beite. Det viktigaste husdyrhalderane kan gjera er å melde frå til statens naturoppsyn, SNO, ved skade på beitedyr. Oppfordra også å rapportere til Fylkesmannen, då dei gir tilskot til ulike tiltak som tidligere sanking eller ekstra tilsyn.

Arbeidsplan

Arbeidsplanen til Rogaland Sau og Geit vart gjennomgått på årsmøtet, som ved kvart styremøte. Arbeidsplanen vitnar om mange varierte aktivitetar fordelt i heile fylket.

Kommentarar:

- Elin Fuglestad, Sør Jæren: Ønskje om organisasjonsopplæring.
- Lena T Steine, Suldal: Kvifor er apotekavtalen kun knytta opp til apotek 1?
- Torbjørn Nordmark, Suldal: Etterlysa rettleiar for transportdyktig sau
- Jan Helge Havsø, Egersund: Etterlysa vedtak frå årsmøte 2018 ang gjetarhund
- Stian Espedal, Nortura: Orienterte om NM i saueklypping i Rogaland 2019

Arbeidsplanen vart einstemmig vedteke

SS
Sign

GH
Sign

TBF
Sign

Møteslutt kl 17.50

Laurdag 16 februar

Møtestart kl 9.00

Informasjon om organisasjonen og interesseområder, Anne Kari Leiråmo Snejellå, NSG

Fortalte om arbeidet i NSG, om medlemsfordelane og understreka viktigheita av å bruke «mi side» både for lokallag og personlige profiler. Orienterte om NSG sitt samarbeid med dei ulike raselaga og fokuset organisasjonen har på saueavl gjennom sauekontrollen. Også på nasjonalt nivå er det eit sterkt ønskje å ha gjetarhundmiljøet tett knytta til organisasjonen. - - Skal ein gjennomføre grillaksjoner i 2019? NSG ønsker debatt i fylkesлага og tilbakemelding kva næringa tenkjer. Den viktigaste oppgåva til NSG slik dei ser det, er å sikre eit lønsnivå i småfenæringa som er på nivå med andre samanliknbare grupper. Dette må sikrast gjennom jordbruksforhandlingane. Orienterte om marknadssituasjonen på geitemjølk, lam- og sauekjøt. For å kartlegge kva som gir best økonomi for sauebonden på kort og lang sikt, har NSG utarbeida eit organisasjonsutviklingsprosjekt kalla «Bærekraft».

NSG har sendt ut spørjeundersøking til alle lokallag for å kartleggje kva dei er oppteken av. 106 lokallag har svara på undersøkinga der dei gjorde rede for kva dei er nøgd med og kva som bør arbeidast videre med i organisasjonen.

Kommentarar:

- Halvard Veen, Bjerkeim: Støttemedlem må få medlemsbladet «Sau og Geit». Grillaksjonen må profilere Sau og Geit, ikkje slakteria
- Ukjent: Lokallagseiar bør kunne redigere eposten til medlemmene i laget
- Egil Svela: Bekymring knytt til veraringane, mtp rekruttering
- Arne Berge, Time: Kvifor vart det ikkje send inn svar på høyring ang avvikling av pelsdyrnæringa? Saknar betre kommunikasjon mellom lagsnivåa, Landslag-Fylkeslag-Lokallag
- Anne K Leiråmo Snejellå: Støttemedlem skal i utgangspunktet ha medlemsbladet, men det krev at medlemmet har vore medlem meir enn eitt år. Profilering av sau

SS
Sign

GJ
Sign

TBF
Sign

og geit kan verta betre. Utvala i NSG skal jobbe i tråd med det som er mest teneleg for næringa, men tek kommentaren ang kommunikasjon til etterretning

Val

Alle lokallaga til stades, utan Vikedal/Imsland

Stemmeberettiga: 52 stk

Styret i Rogaland Sau og Geit 2019

Leiar Håvard Helgeland, 51 stemmer, 1 blank 1 år

Styremedlem Iren vestersjø Hidle, 51 stemmer, 1 blank 2 år

Styremedlem Kjell Åge Torsen, 52 stemmer 1 år

Styremedlem Tor Gaute Eikeland, 51 stemmer, 1 blank 2 år

Styremedlem Arne Berge, 52 stemmer 1 år

Vara 1 Eirik Gilje 1 år

Vara 2 Dagfinn Knutsen 1 år

Vara 3 Elin Fuglestad 1 år

Revisor Tor Olav Gya 2 år

Vara revisor Andre Kjørmo 2 år

Møteleiar Hanne Elise Lindal 1 år

Vara møteleiar Sigmund Skjæveland 1 år

Nye medlem i valkomiteen:

Nord-Rogaland: June Kallekodt, Nedstrand og vara Emilie Moi Eikje, Bokn

Sør Jæren: Ådne Undheim, Time og vara Rolf Willy Fuglestad, Sør Jæren

Dalane: Bjørn Johan Hatleskog, Sokndal og Heskestad og vara Leif Håkon
Korsbø, Lund

SS
Sign

GH
Sign

TBF
Sign

Godtgjersle til styret:

Leiar 35 000,-

Nestleiar 18 000,-

Kasserar 10 000,-

Styremedlem 8 000,-

Leiar av avlsutvalet 8 000,-

Kåringsansvarleg 10 000,-

Andre tillitsvalde 800,- pr dag

Tillegg for styremedlem for arbeidstid over 20 dager: Kr 1 600,- pr dag over 6 timer og kr 800,- pr dag under 6 timer. Tillitsvalde får reise/kjøregodtgjersle etter statens regulativ.

Godtgjersle til styret og tillitsvalde vart einstemmig vedteke med følgjande tillegg:

«Årsmøtet ber styret om å legge fram oppsett for utgifter til kåringsansvarleg og sekretær til årsmøte 2020»

Og

«Sekretærjobben i styret bør hevast til kr 10 000,-»

Innlegg frå Bondelaget, Ole Martin Eikeland

Helsing frå Bondelaget med ønskje om å støtte kvarandre på tvers av organisasjonane. Viste til når NSG og Bondelaget var i Oslo på rovviltdemonstrasjon. Saman er ein sterke, og det synet tyngde at ein står samla i slike saker. Ønskt lukke til videre med arbeidet og håpe på fortsatt godt samarbeid

Innlegg frå Nortura, Willy Finnbakk

Willy Finnbakk er ein av fleire regionsleierar for dei tillitsvaldet i Nortura. Han hadde fokus på korleis dei ulike husdyrproduksjonane er fordelt i landet vårt. Denne modellen er utgangspunktet for jordbruksforhandlingane og fordelinga av tilskotet i landbruket. Nortura har blant andre også ansvar for at dette fungerer. Felleskap og samhald er viktig. Viktige spørsmål Finnbakk stilte var: Kan me fortsette som før? Korleis og kva skal endrast når marginane minkar. Det handlar om å tene pengar, og Nortura må våge å ta dei naudsynte

SS

Sign

Oti

Sign

TBF

Sign

vala. I 2018 vart det kutta 230 mill i samvirkeorganisasjonen. Marginane er pressa og leveransedyktigheita er krevjande. Marknads-ubalanse er svært kostnadskrevjande. Nytt datasystem, NOVA, har gitt utfordringar, men ein må følgje med i tida og utvikle seg i tråd med digitaliseringsmoglegheitene. Når det kjem til økonomi, er det større volum og auka effektivitet som gir best lønsemd. Strukturendring er på dagsorden i organisasjonen, der spørsmål som «Skal alle anlegg produsere alt?» er sentrale. Har lenge vurdert nytt slakteri på Kviarmarka. Norilia har eige anlegg for behandling av hud og skinn frå både av småfe og storfe. Profesjonelle anlegg som desse har høg effektivitet og gode resultat.

Kan bonden bidra til auka effektivitet? Ved å ha rett dyr på rett stad til rett tid kan ein spare mykje ekstra arbeid. 107 000 dyr stemmer ikkje overeins med innmeldte/slakta dyr kvart år og det vert brukt mykje til å leiter etter dyr og rette dyr som er i feil varestraum. Dette er gjeldande for småfe, storfe og gris.

Understeka alvorlegheita i dei overskriftene me les i avisene; «EAT-rapporten», «klima og miljø-utfordringar». Dyrevelferd kjem stadig fram i media og det er positivt. Næringer må ta ansvar og sikre ein best mogleg velferd for husdyr. Likevel må ein må vere observant på at mange likestiller menneske og dyr. Små born vert allereie frå tidleg alder bevisste på dette, bla anna gjennom barnetv der husdyr opptrer som oss menneske. Er det rett at husdyr vert menneskeleggjorte i det lange laup?

Kommentarar:

- Ådne Undheim, Felleskjøpet: Kva vil det seie for sauens og sauebonden om sauens vert teken ut av marknadsreguleringa?
- Willy Finnbakk, Nortura: Kjenner ikkje til dette pr i dag.

Rogaland Gjetarhundlag, v Jakob Vetrhus

Viktig at alle lokallag arrangerer kurs og er aktive i gjetarhundlaget sin profil på facebook

Oppsummering

Overrekka Alf Dybing blomster og gavé frå RSG og takka for godt nedlagt arbeid i fylkeslaget. Håvard Helgeland takka samstundes for eit godt årsmøte.

Møteslutt kl 12.00

Sigmund Skjæveland
Sigmund Skjæveland

Gro Håland
Gro Håland

Tor Bjarne Flesjå
Tor Bjarne Flesjå